
program

Tomás Luis de Victoria	<i>O MAGNUM MYSTERIUM</i>
Charles Gounod	<i>VENI, VENI, EMMANUEL</i>
François Couperin	<i>PASTORELLA</i>
Ariel Ramirez	<i>EL NACIMIENTO</i> ANTONIJA IVKOVIĆ, sopran IVAN MARTINČIĆ, tenor
Luc Jakobs	<i>NOVA! NOVA!</i>
Mykola Leontovič	<i>ŠEDRIK</i>
tradic. iz SAD	<i>DECK THE HALLS</i>
Saša Britvić	<i>TIHA NOĆ</i> IVO GAMULIN GIANNI, tenor
Arvo Pärt	<i>BOGORODICE, DJEVO</i>
Jerko Gržinčić	<i>O KAKVA TO SVETLOST</i>
Mato Leščan	<i>DOĐITE SAD MLADENCI</i>
Moses Hogan	<i>HEAR MY PRAYER</i>
Rudolf Matz	<i>POSLUŠAJTE SVI SADA</i>
Iva Juras	<i>KUMBAYAH</i> IVA JURAS, sopran
Katherine K. Davis	<i>CAROL OF THE DRUM</i>
Georg Friedrich Händel	<i>JOY TO THE WORLD</i>
P. Anselmo Canjuga	<i>U TO VRIJEME GODIŠTA</i>

program

Večerašnji koncert **Akademskog zbora Vladimir Prelog** zamišljen je kao splet najljepših božićnih pjesama iz raznih krajeva svijeta. Posvećen je sjećanju na naš prvi održani koncert koji se zbio upravo ovdje, u Bazilici Srca Isusova, ratne 1991. godine i kojim završavamo proslavu 20. obljetnice od osnutka Zbora.

Naše božićno putovanje svijetom započinjemo responzorijem iz službe čitanja na Božić *O magnum Mysterium (O velika tajno)* španjolskog skladatelja s prijelaza iz 16. u 17. stoljeće **T. L. de Victorie**. Put nas vodi u Francusku. **Charles Gounod**, čijim opusom dominiraju operna ostvarenja, napisao je i manji broj duhovnih skladbi, pa tako i božićnu *Veni, veni Emmanuel*. Tekst je nastao u 12. st, a bazira se na Izajjinom proročanstvu da će Bog Izraelcima poslati spasitelja, koji će se zvati Emanuel. To se proročanstvo ispunilo rođenjem Isusa iz Nazareta (Mt, 1:23). Stoljeće i pol ranije, **François Couperin „Veliki“** zaslužan je za razvoj tehnike sviranja čembala (*L'art de toucher le clavecin*), a znamenit je i po tvorbi *ronda* s temom i najmanje dva *coupleta* u slijedu ABACABA, pri čemu je tema „A“, a *coupleti* „B i „C“. Njegova je *Pastorella* omiljena božićna pjesma za zbor.

Ariel Ramirez vodi nas u Argentinu 20. stoljeća. Glavni je predstavnik argentinske folklorne glazbe, te mnoga svoja djela temelji na kreolskom narodnom izričaju. Najpoznatija su *Misa Criolla* i *Navidad nuestra*, iz koje izdvajamo stavak *El nacimiento (Rođenje)*.

Luc Jakobs suvremeni je nizozemski kompozitor, dirigent i prof. glazbe u Maastrichtu, a bavi se posebno jazz i pop glazbom. Autor je mnogih zbornih djela; *Nova! Nova!* bazira se na staroengleskom božićnom napjevu iz 15. stoljeća.

Šedrik, prastara je ukrajinska pjesma temeljena na četiri tona, koja se u pretkršćansko doba pjevala u travnju (tekst: *dolejtjela lastavica*), kada se čekala Nova godina. Dolaskom kršćanstva postala je koledarska pjesma „šedrivka“ (*šedri* znači *plodonosan*) i pjeva se između pravoslavnog Božića i Nove godine.

Tradicionalna američka božićna i koledarska pjesma *Deck the Halls* jedna je od najpoznatijih i najizvođenijih u SAD. Satkana od stare velške melodije, s dodanim američkim tekstom, prvotno je izvođena s harfom koja je svirala današnji refren *Fala lala*. **Franz Xaver Gruber** autor je melodije *Stille Nacht* koja je nastala 1816. u Oberndorfu blizu Salzburga. Gruber je na molbu tekstopisca Josepha Mohra komponirao pjesmu plesnog karaktera uz pratnju gitare. Danas se izvodi u nešto sporijem tempu uspavanke, u raznim aranžmanima, na 44 jezika, a mi ćemo ju čuti u nadahnutoj verziji **Saše Britvića**.

Bogorodice, djevo, ritmički razigrana skladba estonskog kompozitora **Arva Pärta**, lijepi je primjer minimalističke tehnike skladanja koju Pärt razvija ponavljanjima glazbenog materijala u kojeg umeće blok asocirajući na rusko crkveno pjevanje.

Svećenik, doktor fizike i matematike, **dr. Jerko Gržinčić**, podrijetlom iz riječke Klane, bio je i profesor glazbenog odgoja. Uglazbio je mnoge

crkvene pjesme, a autor je i dječje operete *Sv. Nikola dolazi*. **Mato Leščan**, rodom iz Podravine, uglazbljivao je mnoge napjeve iz *Citharae octochordae*, najvažnijeg zbornika latinskih i hrvatskih narodnih i crkvenih napjeva tiskanog 1701. Podravska pjesma *Dodite sad, mladenci*, govori o ljepoti božićnog darivanja i druženja.

Jedan od najslavnijih američkih zbornika dirigenata, afroamerikanac **Moses Hogan**, poznati je aranžer crnačkih duhovnih pjesama. Osnovao je i nekoliko zborova koji su zdušno izvodili njegove skladbe. Autor je više stotina novih originalnih aranžmana klasičnih spirituala, među kojima se ističe prekrasan *Hear my Prayer*.

Hrvatski skladatelj 20. st. **Rudolf Matz**, violončelist i dirigent, čija su naročito važna ostvarenja na području instruktivne literature za violončelo, obradio je za zbor narodnu božićnu pjesmu iz Sv. Petra Orehovca kod Križevaca, *Poslušajte svi sada*.

Pjesmu *Kumbayah, my Lord* otkrio je profesor engleskog jezika Robert Winslow Gordon 1927. u potrazi za crnačkim duhovnim pjesmama na otocima Južne Karoline između Charlestona i Beauforta. *Kumbayah* na kreolskom gula jeziku (iskrivljeni engleski, koji se tamo govorio) znači *Come by here, my Lord* (*Dođi ovamo, moj Gospodine*). Kasnije su je američki misionari prenijeli u Angolu, pa se danas često u tiskanim verzijama povezuje s tom afričkom zemljom.

Katherine K. Davies autorica je pjesme *Carol of the Drum* (*The Little Drummer Boy*), čija je melodija zapravo češka narodna pjesma. Govori o siromašnom dječaku koji sa sveta tri Kralja dolazi djetetu Isusu bez darova, ali svirajući bubanj (njegovu ulogu imaju basi i tenori). I kaže, „Svirao sam najbolje što sam mogao... On mi se smiješio...”

Naše božićno glazbeno putovanje privodimo kraju poznatom božićnom zbornikom skladbom *Joy to the World*, čiji je autor teksta Isaac Watts, prema Ps. 98, a glazbe **Lowell Mason** prema melodijama pripisanima **G. F. Händelu**, budući da su isti ili slični motivi dijelovi njegova oratorija *Mesija*. No zasigurno, skladba nije u cijelosti Händelova. Prema statistici, to je najizvođenija božićna pjesma u Americi.

Ovo naše svetostjepansko i božićno slavlje završavamo našom poznatom pjesmom *U to vrijeme godišta* u obradi patera **Anselma Canjuge**, franjevca kapucina iz Budislavca kraj Varaždina. Ova je pjesma iz Hrvatskog crkvenog kantuala – zbornika liturgijske glazbe izdanog u Zagrebu 1934. godine, kojem je pater Canjuga dao veliki doprinos. Inače, pjesma je vrlo popularna u Dalmaciji, gdje se pjeva čak 30 kitica.

Iva Juras

SRETAN BOŽIĆ ŽELI VAM
AKADEMSKI ZBOR „VLADIMIR PRELOG“

BAZILIKA SRCA ISUSOVA

Palmotićeva 33, Zagreb

ponedjeljak, 26. prosinca u 20 sati

BOŽIĆNI KONCERT

AKADEMSKI ZBOR
VLADIMIR
PRELOG

gost: IVO GAMULIN GIANNI, tenor

dirigentica: IVA JURAS

